

ПРИЛОЖЕНИЕ 1

Програма на Столична община за превенция на употребата на наркотични вещества за периода 2019 -2023г.

I. Въведение

Със Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите се регламентира дейността на Общинските съвети по наркотични вещества (ОБСНВ) и Превантивно – информационните центрове (ПИЦ по ПН) към тях. С решение № 206 от 27.04.2017 г. на Столичен общински съвет е приет Правилник за организацията и дейността на Общински съвет по наркотични вещества - София с Превантивно - информационен център по проблемите на наркоманиите към него. В състава на Съвета по наркотични вещества са включени представители на институции и ведомства, съпричастни към проблема с наркоманиите на местно и държавно ниво.

Съгласно нормативната уредба ПИЦ по ПН – София, като структура към ОБСНВ – София изготвя и реализира програми за универсална, селективна, индикативна и превенция на рецидива по отношение употребата на наркотични вещества на територията на град София.

II. Анализ

Анализът на резултатите от дейностите, извършвани от Превантивно-информационният център по проблемите на наркоманиите, които са насочени към намаляване на употребата на наркотични вещества, показва ефективност на реализираните превантивни програми, същевременно информацията за услугите на ПИЦ по ПН – София, не достига до достатъчно голям брой потенциални потребители.

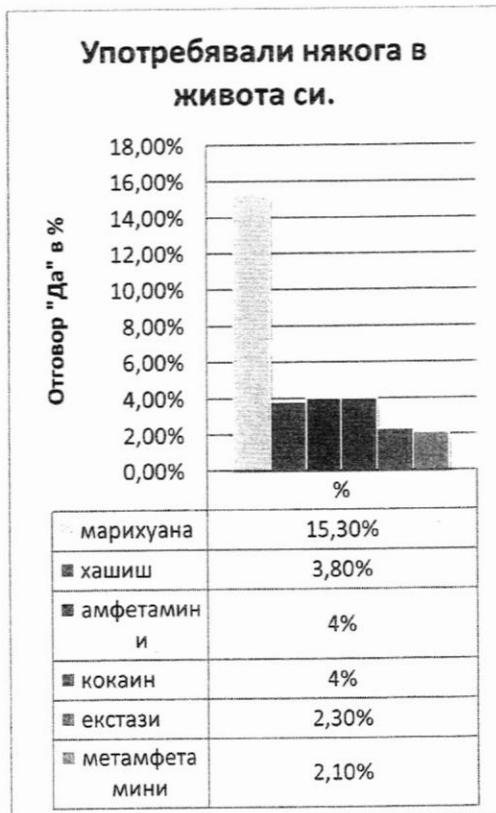
През последните години, представянето в медиите на работата на Центъра не е планирано и системно, а най-често случайно по заявка от отделни медии и журналисти и не винаги е достатъчно ефективно. В резултатът на това, дейността на Центъра присъства в медиите по начин и чрез форми, които не привличат достатъчно внимание. Към този момент ПИЦ по ПН-София е презентирана само чрез собствен сайт [/www.sofiamca.org/](http://www.sofiamca.org/), профили в социалните мрежи Facebook и Instagram, на сайтовете на Националния център по наркомании и Столична община.

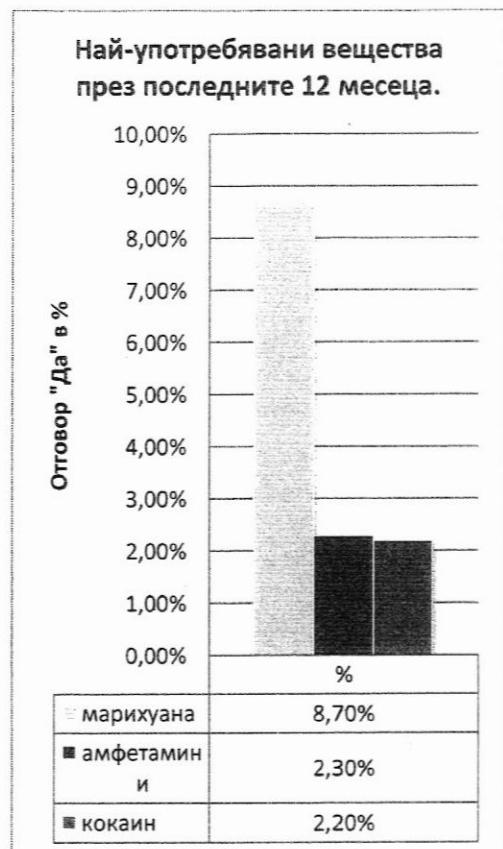
1. Оценка на ситуацията

По данни от най-новия анализ на Европейския мониторинг център за наркотици и наркотични зависимости 2018 година на явленietо „наркотици“ в Европа са направени оценки, че повече от 92 млн. възрастни или малко повече от една четвърт от населението на Европейския съюз на възраст между 15 и 64 години са опитвали незаконни наркотици в някакъв момент от живота си. Най-често опитваният наркотик е канабисът (от 53,5 млн. мъже и 34,3 млн. жени), като много по-ниски са оценките за употребата в някакъв момент от живота на кокаин (11,8 млн. мъже и 5,2 млн. жени), MDMA (9,0 млн. мъже и 4,5 млн. жени) и амфетамини (8,0 млн. мъже и 4,0 млн. жени). В изследването България е цитирана в раздела за млади хора, употребявали амфетамини през последната година, като най-актуалните национални оценки за равнището на разпространение варират от по-малко от 0,1 % за Португалия до 3,6 % за Нидерландия. За България е отбелязано трайна възходяща тенденция на употреба на екстази - над 2,5% равнище на разпространение на употребата на MDMA през последната година сред младите хора на възраст между 15 и 34 години.

Според Национално представително проучване относно „Нагласи и употреба на психоактивни вещества сред младото население 20-34 г. в България“ Агенция „ECTAT“ от 11.12.2017 г. за пръв път най-често младежите опитват марихуана и хашиш, като това се случва най-често на възраст между 16 и 18 години. Амфетамините, също попадат в тази възрастова група, макар възрастовата граница да е по-висока спрямо употребата на марихуана и хашиш. Първата употреба на кокаин за сметка на това е по-типична за младежите над 18 години.

Най-голям дял от младото население в страната посочват, че някога в живота си са употребявали марихуана (15,3%), хашиш (3,8%), амфетамини и кокаин (по 4,0%), екстази (2,3%) и метамфетамини (2,1%).

Трите най-употребявани вещества през последните 12 месеца преди провеждане на проучването са марихуана (8,7%), кокаин (2,3%) и амфетамини (2,2%). Този вид наркотик е предпочитан от най-младите и най-възрастните анкетирани лица, които са обект на националното изследване.

При въпрос за редовна употреба на канабис, делът на отговорилите, че това представлява голям риск за здравето достига 66,4%. Според 34,2% от анкетираните младежи редовното пушене на наргиле представлява голям риск за здравето, а според 23,1%- умерен риск.

Според 75,4% от анкетираните употребата на наркотики е проблем в България.

2. Оценка на нуждите

Съгласно Правилника за организацията и дейността на Националния съвет по наркотични вещества към Министерство на здравеопазването, общинските съвети по наркотични вещества и Превентивно-информационните центрове към тях изпълняват националната политика в областта на борбата с употребата на наркотични вещества, следват приоритетите, заложени в Националната стратегия за борба с наркотиците и разработват и осъществяват общински програми за дейности на местно ниво.

Във връзка с оценката на ситуацията, свързана с употребата на наркотични вещества на територията на град София, възниква потребността от създаването на по-актуална и структурирана към проблема програма за превенция.

Програмата отхвърля митовете и заблудите за последствията от употребата на наркотици сред малолетни, непълнолетни и пълнолетни граждани на столицата, чрез разпространяване на научно доказани факти за вредното им влияние върху човешкия организъм. По този начин постига промяна на нагласите към наркотичните вещества и

промотира и създава устойчиви модели за здравословен начин на живот, без зависимости.

3. Оценка на рисковете

- Недостатъчен финансов ресурс;
- Недостатъчно експерти за работа по програмата;
- Недостатъчна заинтересованост и съдействие от страна на други общински и държавни структури при реализацията на програмата,
- Недостатъчно обучени участници за работа в структурите, където ще бъде реализирана програмата (училища, училищни настоятелства, родителски организации, неправителствени организации и др.)

III. Цели

1. Дългосрочни цели

- 1.1. Промяна на мнението и нагласите на гражданите на София по проблема с наркотичните вещества и зависимостите, както и рисковете свързани с употребата им.
- 1.2. Намаляване нивата на експериментиране и употреба на наркотични вещества.

2. Краткосрочни цели

- 2.1. Повишаване на информираността за вредното влияние от употребата на наркотични вещества, рисковете за здравето и влиянието върху човешкия организъм.
- 2.2. Взаимодействие на целевите групи с учени и други експерти, за да противодействат на митовете за наркотиците и алкохола, които гражданите на София получават от интернет, социалните медии, телевизията, филмите, музиката или средата.
- 2.3. Стимулиране на образователните събития в общността, с цел младите хора да достигнат до научно базирани доказателства за вредата от употребата на наркотици и пристрастването.

IV Задачи

1. Популяризиране на дейностите по Програмата.
2. Създаване на партньорства с медиите.
3. Осигуряване активното участие на местната власт.

4. Участие в кампании по Програмата на училища, клубове, читалища, университети, колежи, асоциации, неправителствени и други организации като партньори и/или участници.

1. Инструменти и механизми за осъществяване на задачите

Овладяването на проблема с употребата на наркотични вещества изиска целенасочено, всеотдайно, адекватно и ефективно съгласуване и координация между всички нива на участващите. Средствата за постигане на задачите са:

- Организиране на ежегоден дебат между младежите и експерти в сферата на наркотичните вещества. Осъществяване на срещи, семинари, дискусии, лични разговори, обръщения;
- Планиране на местно ниво и организиране от училищата и общността на събития, съсредоточени върху предоставянето на научни факти за наркотичните вещества;
- Провеждане на кампанията „Седмица на фактите за наркотиците – София“
- Изработване и разпространение на информационни и реклами материали на обособени за целта места в учебни заведения, градската среда, градския транспорт;
- Изготвяне на медиен план за постигане на целите на Програмата, чрез интернет, електронни и печатни медии. Осигуряване на журналистическо присъствие и отразяване в средствата за масово осведомяване. Използване на възможностите на платената реклама (карета, клипове, спотове) в медиите;
- Изготвяне ежегодно на финансов план на необходимите средства за дейности, и планирането им в бюджета на Столична община;
- Активно участие на местната власт;
- Възможност за включване на външни донори за реализацията на Програмата.

V Целеви групи

- Лица на възраст 12-34 г. общо население на град София
- Експериментирани и употребяващи психоактивни вещества лица на възраст 12-34 години на територията на град София
- Директори на училища, преподаватели, психологи, педагогически съветници, социални работници, служители в институции в град София
- Родители

VI. Очаквани резултати и ползи от реализирането на програмата

1. Повишаване знанията на целевите групи за последствията от употребата на наркотични вещества, на базата на научно доказани факти.
2. Повишаване на информираността за услугите, предлагани от ПИЦ по ПН - София.
3. Намаляване на употребата на наркотични вещества на територията на град София.

VII. Място на реализиране на програмата

Дейностите по Програмата ще се реализират на територията на град София в училищна и извън училищна среда с участието на различни организации, включително основни, средни и висши учебни заведения; местни организации с нестопанска цел или други организации, базирани в общността; спортни организации; родителски и ученически организации; лечебни заведения; религиозни храмове; Превентивно-информационен център по проблемите на наркоманиите – София и Детски консултивативен център за деца, юноши и родители към него.

VIII. Срок на реализиране на програмата

Постоянен

IX. Мониторинг и оценка на ефективността на програмата

Оценката на ефективността на Програмата се извършва, посредством създаден план за мониторинг на всяка от дейностите и на всеки етап от реализацијата на програмата. Мониторингът се извършва в края на всяка година и в края на периода на програмата. Целта е чрез анализиране на информацията от проведените кампании да се следи има ли промяна на нагласите, устойчива ли е промяната и има ли необходимост от друг подход в отделните компоненти по програмата с цел постигане на максимална ефективност.

X. Парньори

Министерство на здравеопазването; Министерство на образованието и науката; Регионално управление на образованието София-град; Национален център по наркомании; Национален фокусен център; научни институти; учебни заведения, печатни и електронни медии; гражданска организацији; структури на Столична община, учебни заведения; религиозни храмове.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

/ЕЛЕН ГЕРДЖИКОВ/